

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 24P/187/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117225005
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Sitárová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2017:4117225005.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v konaní pred sudkyňou Mgr. Máriou Sitárovou, vo veci starostlivosti súdu o maloletého M. V., nar. XX.XX.XXXX, zvereného do náhradnej osobnej starostlivosti P. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., E. XXXX/XX, t.č. bytom V., E. XXXX/XX, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88 ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: T. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. X a neuvedeného otca, za účasti Okresného prokurátora v Nitre o návrhu matky na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom, takto

rozhodol:

Súd ruší náhradnú osobnú starostlivosť P. V., nar. XX.XX.XXXX, do ktorej bol maloletý M. V., nar. XX.XX.XXXX zverený rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k. 24P/423/2008-41 zo dňa 21.05.2009.

Súd nariaďuje nad výchovou maloletého M. V., nar. XX.XX.XXXX dohľad.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletého dieťaťa sa svojím písomným návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 12.07.2017 domáhala, aby súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť, do ktorej bol maloletý M. V., nar. XX.XX.XXXX zverený rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k.: 24P/423/2008 - 41 zo dňa 21.05.2009. Svoj návrh odôvodnila matka tým, že sa chce o svoje maloleté dieťa starať, nakoľko už má zabezpečené vhodné podmienky na starostlivosť o dieťa. Vo svojom návrhu poukázala ďalej na skutočnosť, že stará matka, ktorej bolo maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti zverené, je vo vyššom veku a túto starostlivosť psychicky nezvláda.

2. Matka na pojednávaní uviedla, že bývala v byte s deťmi aj so svojou mamou a bratom, vtedy mala mama trojizbový byt, tvrdila, že ho odkúpila, no zrazu ich z toho bytu vystaľovali. Mama zohnala jednoizbový byt, kde nemohli všetci bývať, takže ona aj s bratom išli do B., kde už mala priateľa. Našla si tam prácu a začala uvažovať o kúpe domu. V marci ho kúpila a potom čo ho prerobili, v júni 2017 sa nastaľovali. Vzala si úver 20.000,- eur, tento spláca po 80,- eur mesačne, priateľ investoval do rekonštrukcie tohto domu. Do práce dochádza 12 km, robieva dve dvanástky, deň voľno, potom nočná a potom dva a pol dňa voľno. Do práce chodievala autom s priateľom, on je rozvedený, má dospelého 26 ročného syna a 24 ročnú dcéru. Vedela by si vyriešiť starostlivosť o deti aj v práci, mala by síce nižší príjem, ale deti môže postrážiť aj priateľ. Teraz má plat vo výške 728,- eur v čistom, úver má na 30 rokov. Priateľ zarobí na dohodu 200,- eur týždenne a ešte si vie privyrobiť vykladaním kamiónov. S priateľom hospodária spoločne. Školu by deti mali v I., je vzdialená 3 km. Stará matka bola u nej s deťmi na návšteve od 07.08.2017. Navarila, chodila do roboty. Keď bola v práci a mama sa starala u nej o deti, dosť na ne kričala a to aj vulgárne, toto počul ich sused, ten sa do toho zamotal. Upozorňoval ju, nakoniec vynadala aj jemu. Potom po týždni mama odišla, zobrali ju do V. s tým, že veci bude mať

stále u nich. Boli sa s deťmi kúpať, boli na A., kúpili stan, stanovali, čo sa deťom veľmi páčilo. Potom jej mama volala, že či môže prísť, ona jej povedala, že ešte nie, lebo že prišiel priateľov syn z G. a že by nemala kde spať. Nakoniec jej povedala, aby deti 20.08.2017 priniesla, deti ale nechceli ísť a keď im to oznámila, prosili ju, aby tam mohli zostať ešte aspoň ďalší týždeň, no mama s tým nesúhlasila a povedala, že pôjde na políciu. Potom bola pozrieť deti ešte 01.09., chcela ich vziať na prechádzku, aby mama zatiaľ niečo uvarila, ale ona sa brala s nimi, nechcela aby išli deti s ňou samé. To ako sa deti učia a aký je ich zdravotný stav vedela pokiaľ bývala s mamou a deťmi. Chodievala k mame v roku 2014 asi do decembra, potom jej zakázala. V roku 2016 mohla chodiť za deťmi od septembra, potom pred Vianocami priniesli deťom tablet, znovu prišli pred Silvestrom. Následne jej mama povedala, že ju nenávidí, že nechce aby tam chodila. O. jej potom volal aj písal z babkinho mobilu že kedy ich príde pozrieť. Keďže sa s mamou nevedela dohodnúť, tak chodili deti pozerieť potajomky keď išli zo školy. Deti to babke neprezradili, no niekedy jej to prezradili keď ich bila. Chlapci jej tiež rozprávajú o tom ako ich bije jej brat keď príde domov ožratý.

3. Stará matka na pojednávaní uviedla, že v roku 2013 prišli o bývanie preto, že jej frajer a otec to bol nahlásiť na meste, že tam nebýva toľko ľudí ako nahlásili. Tak im potom dali jednoizbový byt. Ona aj so synom odišli do B. s tým, že ona ju aj volala, lebo bola vtedy chorá, že kedy príde naspäť, no nakoniec neprišla ona, lebo tvrdila, že nemá čas, že je zranená a podobne, tak prišiel syn. Tento jej vtedy pomohol s deťmi a zostal u nej bývať. Syn je riadne zamestnaný, robí zámkovú dlažbu, chodí riadne do roboty. Dcéra sa o deti neobzrela tri roky, volala málokedy. Zavolala aj políciu, tí jej povedali, že dcéru nemá čo púšťať do bytu, že tam nebýva. Ohlásila to preto, že keď v roku 2014 bola u nej, dva dni deti nechodili do školy a učila ich na ňu sa škaredo vyjadrovať. Nechcela aby ku nim dcéra chodila, lebo deti štvála proti nej, potom jej škaredo nadávali. Minulý rok prišla v septembri ale hneď aj odišla, pred Vianocami priniesla ten tablet, ale hneď ho aj zobrala a doniesla aj nejaké pomaranče. Potom prišla pred Silvestrom. Ona keď bola u nej v tom dome, videla, že navarila guláš na celý týždeň, v piatok sa jej pokazil, tak im dala jesť puding. Deti od nej prišli chudé, ona im napr. núkala tlačienku čo neľúbia, keď to nechceli, tak povedala nech sú hladní. Deti v škole jedia všetko, platí 58,- eur na stravu pre všetkých troch, aj výlety, aj družinu, nakúpila im oblečenie, všetko čo potrebujú. Aj sa ich pýtala prečo chcú ísť k mame, že veď budú mať dvojizbový byt, čo teraz vybavuje a včera jej povedali, že už k mame ísť nechcú. Ona má dobrý zdravotný stav, vládze sa o deti postarať. Nie je pravdou, že by syn pil, on by sa pred deťmi aj hanbil, syn iba fajčí. Vnútri nefajčí, iba vonku.

4. Svedok I. X., nar. XX.XX.XXXX na pojednávaní uviedol, že vie o čo ide v tomto konaní. S matkou detí žijú spolu asi šesť rokov odvtedy, čo ich vyhodili z trojizbového bytu. On ju prijal aj s jej bratom do svojho služobného bytu. Deti si vtedy nebrala, pretože tie dve už boli zverené babke a toho najmenšieho si babka dala zveriť. Narozprávala na matku detí že pije a pod. Jej brat po 9 mesiacoch odišiel, nepáčilo sa mu ako sprosté urážal matku detí a to aj pred ním. Trikrát ho na to upozornil, štvrtýkrát mu to už vysvetlil ručne. Matka detí si našla prácu, chcela si zobrať deti k sebe, strašne za nimi plakala a aj plače, ale stará matka s tým nesúhlasila. Čo sa týka detí, súhlasí s tým, aby boli zverené jej, on jej bude pomáhať s ich výchovou. Obaja sú zamestnaní, on môže kedykoľvek z práce odísť keď bude treba, zamestnávateľ mu v tomto vyhovie. Deti boli dva týždne u nich, z toho týždeň tam bola aj stará matka, vtedy deti vôbec neposlúchali. Babka na nich neustále kričala a keď sa na to ozval dokonca ich sused, tak vulgárne vynadala aj tomuto. Potom čo babka odišla, deti poslúchali, vždy večer si dali poradu, čo budú na druhý deň robiť, aby sa nenudili, bez problémov to spravili. Matka sa mu priznala ku svojej minulosti, že mala problémy aj s alkoholom a podobne, ale toto už teraz vôbec nemá. Občas si dá s ním to pivko keď je nejaká príležitosť, ale inak nie. Je riadne zamestnaná, on takisto, jeho príjem je okolo 800 eur mesačne. On je ženatý, ale už 20 rokov nežije so svojou manželkou, rozviest' sa nemohol, keďže táto je na neznámom mieste, ani polícia ju nevie nájsť. Má dve dospelé deti, syn ten ku nim občas chodieval. Jeho dve deti bývali u jeho mamy, tak sa dohodli, pretože on jazdil na kamióne a nemohol sa vtedy o ne starať.

5. Matka v konečnom návrhu žiadala zveriť maloletého M. späť do jej výchovy a zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť.

6. Kolízny opatrovník v konečnom návrhu uviedol, že s poukazom na vykonané dokazovanie má za to, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby bolo zverené do osobnej starostlivosti matky a aby bola zároveň zrušená náhradná osobná starostlivosť starej matky P. V..

7. Prokurátor okresnej prokuratúry v konečnom návrhu uviedol, že sa pripája k návrhu matky a kolízneho opatrovníka. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že matka má zabezpečené a usporiadané pomery tak, aby bola schopná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. V záujme zisťovania, či si maloleté deti zvykli a či si zvykla aj matka na maloleté deti, navrhuje nariadiť nad maloletým M. dohľad.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, výsluchom svedka, oboznámil návrh, rodný list dieťaťa, správu kolízneho opatrovníka zo dňa 04.10.2017, správu na maloletého O., potvrdenie o prijíme matky, zápisnicu zo dňa 15.08.2017, správy oboznámené na pojednávaní, pripojený spis Okresného súdu Nitra sp. zn. 11P/188/2017, z neho zápisnicu na č.l.: 25 a nasledovné, 11P/35/2015, z neho rozhodnutie na č.l.: 42 a nasledovné, 24P/188/2017 z neho spis 26P/363/2012, 24P/423/2008 z neho rozhodnutie na č.l.: 41 a nasledovné a zistil tento skutkový a právny stav:

9. Maloletý M. V., nar. XX.XX.XXXX pochádza z matky T. V., nar. XX.XX.XXXX a neuvedeného otca. Rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k.: 24P/423/2008 - 41 zo dňa 21.05.2009 súd zveril maloletého M. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky P. V., keďže výchova maloletého dieťaťa bola vážne ohrozená, nakoľko matka nezabezpečovala dôslednú starostlivosť o výživu a zdravie svojho maloletého dieťaťa. Matka mala v tomto čase ďalšiu vyživovaciu povinnosť a to voči maloletému O. V., nar. XX.XX.XXXX, pričom dňa XX.XX.XXXX jej pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť a to voči maloletému F. A., nar. XX.XX.XXXX. Rozhodnutím Okresného súdu Nitra č.k. 11P/422/2008-36 zo dňa 1.7.2009 bol maloletý O. V. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke P. V.. Dňa 12.7.2017 podala matka maloletého návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti. Vec je vedená pod sp. zn. 24P/188/2017. Vo veci bol nariadený termín pojednávania na 12.12.2017 o 14.00 hod. Rozhodnutím Okresného súdu Nitra č.k. 11P/35/2015-42 zo dňa 4.5.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 5CoP/35/2015-63 zo dňa 23.9.2015 bol maloletý F. A. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke P. V.. Dňa 12.7.2017 podala matka maloletého návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti. Vec je vedená pod sp. zn. 11P/188/2017. Rozhodnutím zo dňa 5.12.2017 bola zrušená náhradná osobná starostlivosť starej matky a maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti svojej matke. Rozhodnutie zatiaľ nenadobudlo právoplatnosť.

10. Stará matka zabezpečuje starostlivosť o všetky tri maloleté deti matky, spolu so svojim synom a maloletými deťmi obývajú jednoizbový byt. Matka má záujem zabezpečovať starostlivosť o svoje maloleté deti, stará matka však s týmto nesúhlasí, poukazuje na skutočnosť, že matka sa o svoje maloleté deti nikdy nestarala, volala málokedy. Maloletý M. navštevuje v súčasnosti 5. ročník základnej školy, podľa vyjadrenia triednej učiteľky je uzavretej povahy a má málo kamarátov. Jeho správanie hodnotí ako nekonfliktné, voči spolužiakom a učiteľom je slušný, na hodinách nevyrušuje. Do školy chodí pravidelne, čisto oblečený, desiatu a školské pomôcky si nosí.

11. Z pohovoru s maloletým dieťaťom vykonaného prostredníctvom príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vyplýva, že sa prázdninový pobyt u matky maloletému M. veľmi páčil, hodnotil ho pozitívne tak ako aj jeho súrodenci. Maloletý tiež vyjadril túžbu žiť so svojou matkou a pozitívne sa vyjadroval aj ohľadom matkinho priateľa.

12. Zo sťažnosti Spoločenstva vlastníkov bytov doručenej Mestu Vráble dňa 24.10.2017 vyplýva, že stará matka výchovu maloletých detí nezvláda. Chlapci sú drzí nie iba na svoju babku, ale aj na ďalších vlastníkov bytov a robia neporiadok (hádzanie šišiek do okien, poškodenie vonkajšieho schodiska, neporiadok vo vchode a pred ním, vulgárne nadávanie a iné), pričom dňa 15.07.2017 bola ohlásená aj Mestská polícia. Podľa vyjadrenia matky sa maloletý O. k týmto skutočnostiam priznal a uviedol, že sa tak správali schválne, že to robili babke napriek, aby mohli ísť k nim.

13. Matka má v súčasnosti upravené svoje rodinné a sociálne pomery, je riadne zamestnaná v spoločnosti Hella Slovakia Signal - Lighting s.r.o., kde dosiahla za obdobie od 09/2016 do 8/2017 priemerný čistý mesačný príjem vo výške 728,25 eura. Býva v spoločnej domácnosti so svojim partnerom v päťizbovom rodinnom dome, ktorý jej v jej osobnom vlastníctve. Kúpu rodinného domu financovala prostredníctvom hypotekárneho úveru vo výške 20.000,- eur, splátky tohto úveru predstavujú sumu 80,- eur mesačne. Rekonštrukciu predmetného rodinného domu financoval matkin partner. Výdavky spojené s bývaním pozostávajú z úhrady preddavkov za spotrebu elektrickej energie vo výške 51,50 eura, dom je vykurovaný plynom a tuhým palivom. Poplatok za poistenie nehnuteľnosti predstavuje sumu 27,- eur

mesačne, splátky pôžičky zo spoločnosti Profikredit spláca matka po 63,59 eura mesačne. Matkin priateľ je zamestnaný ako vodič s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 800,- eur. Návrh matky na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti nad jej maloletými deťmi hodnotí pozitívne, vyjadril sa, že má záujem pomáhať matke s výchovou jej detí. Matka sa informovala v najbližšej Základnej škole v obci I. ohľadom prijatia jej maloletých detí do školy v prípade, že by zabezpečovala osobnú starostlivosť o svoje maloleté deti, k čomu dostala ústny súhlas.

14. Podľa § 31 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní.

15. Podľa § 47 odsek 1 písm. e) Zákona o rodine č. 36/2005, náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

16. Podľa § 47 odsek 2 Zákona o rodine, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

17. Podľa § 37 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

18. Podľa § 37 ods. 7 Zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

19. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh matky na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti bol podaný dôvodne, a preto je potrebné tomuto návrhu vyhovieť. Súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa. Zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je však výnimkou zo zásady, že výchovu a starostlivosť o maloleté dieťa majú zabezpečovať predovšetkým rodičia maloletého dieťaťa. Až keď súd spoľahlivo dospeje k záveru, že žiadny z rodičov nie je schopný náležitým spôsobom zabezpečiť riadnu starostlivosť o dieťa a je súčasne splnená podmienka "záujmu maloletého dieťaťa", možno nahradiť osobnú starostlivosť rodičov zverením maloletého dieťaťa do starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča. Matka si však upravila svoje rodinné a sociálne pomery, je schopná sa sústavne a dôsledne starať o výchovu svojich detí, o ich zdravie, výživu a všestranný rozvoj. Je riadne zamestnaná v trvalom pracovnom pomere s pravidelným príjmom, má tiež zabezpečené vhodné bytové podmienky v podobe vlastníctva rodinného domu a taktiež podnikla v mieste svojho bydliska potrebné opatrenia pre zabezpečenie riadnej školskej dochádzky a pediatrickej starostlivosti pre svoje maloleté deti. Maloleté deti majú k svojej matke vytvorený blízky citových vzťah a prejavili túžbu žiť s ňou a s jej súčasným partnerom.

20. Preto súd vzhľadom na skutočnosť, keď v konaní bolo jednoznačne preukázané, že matka maloletých detí je v ďalšom schopná riadne zabezpečovať starostlivosť o svoje maloleté deti, návrhu matky vyhovel a náhradnú osobnú starostlivosť do ktorej bol maloletý M. V., nar. XX.XX.XXXX zverený rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k. 24P/423/2008 - 41 zo dňa 21.05.2009 zrušil. Keďže sa u maloletého dieťaťa objavili v poslednom období výchovné problémy, nariadil súd nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad, v rámci ktorého bude súd sledovať okrem iného aj skutočnosť, či sa matka riadne ujala svojich rodičovských práv ale najmä svojich povinností, ako aj skutočnosť, či sa maloletému dieťaťu podarilo vyrovnať s novou životnou situáciou a adaptovať sa na nové výchovné prostredie. V zmysle takto zistených skutočností preto rozhodol súd tak, ako uvádza výroková časť tohto rozhodnutia.

21. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podľa § 363 Civilného sporového poriadku sa má v odvolaní popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.